

Report on Bachelor / Master Thesis

Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University in Prague

Student:	Jan Hájek
Advisor:	Doc. Ing. Pavel MERTLÍK, CSc.
Title of the thesis:	Ekonomická sladěnost České republiky s eurozónou ve světle finanční krize

OVERALL ASSESSMENT (provided in English, Czech, or Slovak):

Jan Hájek se v této práci zabývá sladěností ekonomiky ČR a Eurozóny. V první kapitole popisuje teorii Optimálních měnových zón, ve druhé kapitole řeší pomocí korelační analýzy vývoje cyklické a strukturální sladěnosti a ve třetí diskutuje argumenty pro a proti sladěnosti. Před shrnutím autor počítá OCA index pro ČR podle metodologie Bayoumi and Eichengreen (1997).

Z formálního hlediska práce přes stylistické a gramatické chyby splňuje nároky na bakalářskou práci, nicméně vzhledem k tomu, že se jedná o vědeckou práci, by si měl autor odpuště citově zabarvená slova ve vztahu k analýze, a také zkontrolovat kompatibilitu svého textového editoru s tiskem, aby se mu pak nevyskytovaly v rovnicích otazníky místo symbolů. Text má tři části, které ovšem působí rozsahem spíše nevyváženě, když první má 6 stran, druhá 23 a třetí 13 stran.

K obsahové části:

Téma je již poměrně obsáhle zpracované a autor podle mého soudu nepřináší do diskuze o tématu nic převratného, například ČNB publikuje každoročně detailní analýzu sladěnosti české ekonomiky s Eurozónou, z čehož i autor bohatě čerpal. Oceňuji, že se autor dopracoval ke všem výsledkům pomocí vlastních výpočtů a že má na věc vlastní názor, nicméně tím jen potvrdil již známé a publikované závěry.

Použitá zpracovaná literatura je relevantní v dané oblasti, teorie je představena z dnes již klasických děl, nicméně zde postrádám nejnovější vývoj v dané oblasti, nebo alespoň jeho stručný přehled, i když autor zmiňuje, že je literatura velmi rozsáhlá (nejmladší zdroj v této sekci je skoro 10 let starý). Mimo popisu teorie o vytváření nových měnových zón bych také uvítal i nějaké zmínky o jejich zániku či vyloučení států, což v souvislosti s Řeckem nabývá na významnosti i v kontextu tématu práce, tedy sladěnosti hospodářství a potenciálním členstvím ČR v Eurozóně.

Metodologie práce se mi jeví jako její slabší část. V druhé části použitá metoda korelačních koeficientů patří mezi jednodušší statistické metody, přičemž v textu není vůbec diskutováno, jaké klady a zápory její použití přináší, jaké předpoklady vyžaduje a jestli je splňuje, jestli jsou výsledky statisticky signifikantní; nebo jaké existují alternativní metody analýzy. Oceňuji pokus o analýzu dynamiky konvergence pomocí rozdělení analyzovaného období před krizí a v krizi, tedy o komparativní statiku těchto dvou období. (Zajímavé je srovnání tabulky 3 s tabulkou 1 v citované zprávě ČNB analýzy sladěnosti 2010, které vypadají vizuálně skoro stejně, nicméně uvedené údaje jsou nepochybně odlišné, i když byly pořízeny na základě stejných dat z Eurostatu).

Uvedená analýza navíc řeší pouze cyklickou část synchronizace, nicméně strukturální se dotýká pouze okrajově, což navíc není napraveno v části třetí. Autor dále interpretuje účinek krize jako „pozitivní“ zásah na synchronizaci ekonomik, nicméně to musí být interpretováno s velkou opatrností, protože to pravděpodobně neodráží cyklickou sladěnost, ale pouze symetrický účinek krize a následného oživení, přičemž se od tohoto bodu mohou ekonomiky vydat opět po jiných drahách ekonomického cyklu. Navrhované vysvětlení postupného přibližování křivek na straně 18 není nejvhodnější formulovat jako „Zkusil jsem se podívat na roční časovou řadu objemu zahraničního obchodu a zjistil jsem,..." a bylo by dobré tento vztah podložit nějakým testem, jinak postrádá relevanci. Tento test mohl být proveden v části 3. Při diskuzi korelace IPP autor zapomíná, že vyspělé ekonomiky mají obvykle do 30% průmyslu, zbytek služby a výzkum, tudíž bych dal větší interpretační váhu přímo analýze inflace v dalším bloku. Při stanovování určitých výchozích vztahů před analýzami bych také uvítal jejich zakotvení v relevantní literatuře, i když jde o zjevné souvislosti.

K části o synchronizaci šoků bych měl připomínku, že globální inflační vlna a finanční krize let 2008 jsou příkladem symetrického šoku, alespoň v rámci Evropy, spíše než asymetrického šoku, který by

Report on Bachelor / Master Thesis

Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University in Prague

Student:	Jan Hájek
Advisor:	Doc. Ing. Pavel MERTLÍK, CSc.
Title of the thesis:	Ekonomická sladěnost České republiky s eurozónou ve světle finanční krize

zasáhl jen část diskutovaného regionu. V případě symetrického šoku se tak účinek na průběh HDP či inflace nemusí relativně v jednotlivých zemích lišit, i když samozřejmě může, jak autor sám zmiňuje v poznámce pod čarou. Vývoj měnových kurzů dále nemusí být demonstrován na vývoji k USD jako referenční měně, může být vyjádřený jako průměr vážený podle objemu mezinárodního obchodu probíhajícího v dané zemi (trade-weighted exchange rate), což by dalo jasnější pohled na jeho vývoj. Při popisu grafu 8 si autor plete osy – na ose x jsou hodnoty času, ne hodnoty pro kurz CZK/USD – autor asi při popisu grafu myslel levou a pravou osu y, spíše než osy x a y.

Ve třetí části považuji za nejednoznačné a normativní vyjádření „argumenty pro“ a „proti“ sladěnosti ČR a Eurozóny, kdy autor měl na mysli pravděpodobně jak jednotlivé faktory ovlivňují sladěnost, tedy jestli sladěnost ekonomik prohlubují či zeslabují. V této diskuzi bych ocenil názory z více zdrojů, než pouze z jednoho (analýza sladěnosti ČNB za rok 2010). Při analýze zpoždění českých hodnot za Eurozónou bych jen podotkl, že zahrnutí kladných čísel, tedy že by ČR byla v předstihu před Eurozónou, je celkem ambiciózní počín. Pokud navíc autor dále v textu tvrdí, že je něco náhodná oscilace, není nic snazšího, než to statisticky otestovat.

V sekci 3.3 je pak analýza OCA-indexu podle metodologie Bayoumi a Eichengreena nedostatečně představena, čtenář nemůže pochopit, co že je index OCA z představených proměnných. Obávám se, že autor v tomhle případě nepochopil přístup Bayoumi a Eichengreena, protože po specifikaci regresního modelu se věnuje pouze deskriptivní statistice vysvětlované proměnné (OCA indexu) a její komparaci mezi sledovanými státy, ale již neaplikuje popsanou regresní analýzu a tím pádem opomíjí přidanou informační hodnotu tohoto modelu. Tato analýza by byla totiž daleko zajímavější, jelikož zapojuje důležité strukturální parametry ekonomik do té chvíle opomíjené, jako je míra obchodního propojení či relativní velikost země. Metoda může být zastaralá (což autor zmiňuje a já to respektuji v rámci jeho bakalářského studia), ale musí být správně aplikována. (Pokud autor zmíněné regresní modely pro všech 20 zemí v tabulce 11 opravdu spočítal, měl by uvést jejich kompletní výsledky, testy předpokladů a nezapomenout signifikance koeficientů, přičemž k uvedeným hodnotám OCA by se pravděpodobně dostal predikcí na základě odhadnutých parametrů, kde by ovšem musel uvést i 95%-ní konfidenční interval.) Analýza OCA indexu se tedy zjednodušuje na komparativní statiku porovnání několika čísel, což mi nepřipadá jako významná přidaná hodnota v diskuzi o sladěnosti české ekonomiky s Eurozónou.

Autor kromě zmíněných ukazatelů přehlídá další důležité indikátory sladěnosti ekonomik, jako jsou například konvergence finančního a kapitálového trhu, vývoje na trhu práce a dalších. Dále mi chybí zasazení výsledků této práce do širšího kontextu podobných studií a srovnání například s často citovanou analýzou sladěnosti ČNB 2010.

Navrhované otázky pro obhajobu:

Osvětlíte metodologii Bayoumi a Eichengreena a její aplikaci provedenou na Vámi zvolená data.

V případě úspěšné obhajoby navrhuji hodnocení *dobře*.

SUMMARY OF POINTS AWARDED (for details, see below):

CATEGORY	POINTS
Literature (max. 20 points)	15
Methods (max. 30 points)	14
Contribution (max. 30 points)	10
Manuscript Form (max. 20 points)	19

Report on Bachelor / Master Thesis

Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University in Prague

Student:	Jan Hájek
Advisor:	Doc. Ing. Pavel MERTLÍK, CSc.
Title of the thesis:	Ekonomická sladěnost České republiky s eurozónou ve světle finanční krize

TOTAL POINTS	<i>(max. 100 points)</i>	58
GRADE	(1 – 2 – 3 – 4)	3

NAME OF THE REFEREE:

Lubomír Cingl

DATE OF EVALUATION:

6.6.2011

Referee Signature

EXPLANATION OF CATEGORIES AND SCALE:

LITERATURE REVIEW: *The thesis demonstrates author's full understanding and command of recent literature. The author quotes relevant literature in a proper way.*

Strong   Average   Weak
20   10   0

METHODS: *The tools used are relevant to the research question being investigated, and adequate to the author's level of studies. The thesis topic is comprehensively analyzed.*

Strong   Average   Weak
30   15   0

CONTRIBUTION: *The author presents original ideas on the topic demonstrating critical thinking and ability to draw conclusions based on the knowledge of relevant theory and empirics. There is a distinct value added of the thesis.*

Strong   Average   Weak
30   15   0

MANUSCRIPT FORM: *The thesis is well structured. The student uses appropriate language and style, including academic format for graphs and tables. The text effectively refers to graphs and tables and disposes with a complete bibliography.*

Strong   Average   Weak
20   10   0

Overall grading:

TOTAL POINTS	GRADE		
81 – 100	1	= excellent	= výborně
61 – 80	2	= good	= velmi dobře
41 – 60	3	= satisfactory	= dobře
0 – 40	4	= fail	= nedoporučuji k obhajobě